

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567](#)[Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre II](#)[Item Mythologia, Venise, 1567 - I, 13 : De sacrificiis mortuorum](#)

Mythologia, Venise, 1567 - I, 13 : De sacrificiis mortuorum

Auteurs : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre I

[Mythologia, Francfort, 1581 - I, 13 : De sacrificiis mortuorum](#)

est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre I

[Mythologie, Lyon, 1612 - I, 13 : Des sacrifices pour les trespassez](#)

est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre I

[Mythologie, Paris, 1627 - I, 13 : Des sacrifices qui se faisoient aux Defuncts](#)

est une transformation de ce document

[Afficher la visualisation des relations de la notice.](#)

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Document : "Mythologia, Venise, 1567 - I, 13 : De sacrificiis mortuorum".

Auteur(s) de la notice : Équipe Mythologia.

Éditeur : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Consulté le 08/05/2024 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/797>

Présentation du document

PublicationVenise, Comin da Trino, 1567

ExemplaireMunich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) ,

Res/4 Ant. 50

Formatin-4

langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination17r°-18v°

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 28/04/2023

NEquè verò Diis solum, qui res humanas gubernare putabantur, sacrificia fiebant ab antiquis: sed etiam mortuis, tanquam demones quidā & ipsi existerent, sacra offerebantur, siue cum quis ad inferos descendere putaretur, siue cum anniuersariis solennitatibus, aut aliis de causis, ab inferis euocarentur, his parentabant. Cum aliquis igitur propinquus mortuus fuisset, mos fuit antiquorum ut capillos deciderent, & lugerent in eius honorem, qui mortuus esset, ut significauit Hom. lib. 4. odyss.

περιελαβόμενοι καὶ τοὺς
 κλαίοντες καὶ θέντες θρηνησάμενοι καὶ πένθοντες ἐποίησεν
 τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ὄντα ἐν τῇ οὐρανῷ θρηνησάμενοι
 καὶ μαρτυροῦντες αὐτῷ καὶ βαλλόμενοι ἐπὶ τὰ πόδια αὐτοῦ.

Illum nec enim reprehendere fas est.
 Qui fleat hunc, cuius frugerunt flamina Parz.
 Solus honor sequitur morrales ille misellos
 Et condere comam, & lacrymas in funere spargi.

Hos vero capillos, qui exdebantur, mox fuit tanquam inferias mortuis consecrare, & cum lacrymis in tumulum extremum donum conicere, ut patet ex Iphigenia in Tauris apud Eurip.

το μέγεθος χάσματος, και στην προέλευσή του.

καὶ δὲ πρὸς τὴν ἀφ᾽ ἧς καὶ αὐτὰς δύνανται εἶναι

Tumulumque congere, & monumenta imponito :
Comas sepulcro dei soror cum lacrymis.

Vbi præstantiores viri essent mortui & opulētiore, illis pyra insignis strue-
batur: & si essent in bello mortui, captivi pro victimis cum illis vrebantur,
ut innuit Verg. lib. 11.

Vinxerat & post terga manus, quos mitteret umbris

Inferias, cefo fparfuros fanguine flammis.

Veruntamen non solum captiui, sed etiam res cariores in pyram vnâ mitte-
bantur, vel animalia, quibus maxime delectarentur viui, vt testatur Hom.
lib. 23. Iliad.

ਇਸਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਪੜ੍ਹੋ: [ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ](#).

καὶ πάλιν τὴν ἐκδοχὴν αὐτῆς διὰ δόξης μήσαι

Δύο δὲ τῶν μαθητῶν ἐπὶ αὐτοῦ

χαλαρῶ τοῦτον.

Namque nouem aſſueti menſe huic catuli ante fuere.

Atque pyræ geminos iugulatos tradidit horum.

Magnanimum Troum bis sena que pignora ferro

Occidit.

Sic Virg. lib. x. Quatuor hic iuvenes, totidem quos educat Vfers

Viventes rapit inferias, quos immolet ymbrix:

Captivusque rogi perfundat sanguine flammam.

Vbi has inferias obtulissent, cadaver ad pyram afferebatur; quo pyrae imposito ignis & propinquiore subiciebatur, in quam pyram vltima dona omnes amici congeriebant vel ad odorem, vel gustum pertinentia, vel ut pyra facilius concremaretur, deinde cineres, & quod reliquum erat ossium colligebatur, vinoq; rigabatur, ut cum suavi odore extingueretur, & in vasa mo-

Mythologiæ.

do aures, modo argentea, modo ærea includebatur, vt ait Virg. lib. 6.
& subiectam more parentum

Auerſi tenuere facem: congeſta cremantur
Thurea dona, dapes, fuſo crateres oliuo.
Poſtquam collapſi cineres, & flamma quieuit,
Reliquias vino, & bibulam la uere fauillam:
Oſſaque lecta cado texit Chorineus ahenò.

At vbi anniuerſariæ fierent exequiæ, nihilominus munera ſuper aras extru-
ctas deponerantur, vt in lib. 5. apud eundem,

10 Nec non & ſocii, quæ cuique eſt copia, læti
Dona ferunt, onerantque aras, mactantque iuuenços.

Erat tamén conſuetudo vt ſterilis vacca animabus mortuorum plerumque
mactaretur, vt ait Homerus lib. 11. Iliad.

πῶλ' αὖ δὲ γυναικὶν περὶ δ' αὖτ' ἀνδράσιν ἀέρεται,

Ἐλπίς τε ἰδέσθαι τῶν καὶ θοῦν ἔτι δ' ἄρ' ἔτι

πῶλ' αὖ δὲ γυναικὶν περὶ δ' αὖτ' ἀνδράσιν ἀέρεται.

Defunctorum animas ſupplex ſum multa precatus.

Inq; Ichaca ſterilem vaccam mactare domi ſum

Pollicitus; multisq; pyram contexere donis.

10 Cum colligerentur oſſa & cineres mortuorum pyra exuſta, non facile in tel-
ligere poſſum cur potius cadaueris, quàm lignorum eſſent illi cineres, qui
colligebantur, ſi corpus ſuper pyra impoſitum cremaretur; quare facile ve-
nio in eam opinionem vt credam aliquas fuiſſe lapideas arcas, in quibus in-
cluſa cadauera vrentur; cum præſertim inquit Theophræſtus in libro de
Igne, omnia quæ intra lapidem circulari includerentur, in cinerem con-
uerſi cadauera, cum uſta alioquin deferant reliquias; *καὶ πάλιν, διὰ τὸ τὸ μὲν ἐν*
πυρὶ κατακαίμενοι περὶ λίθου ἀφαιρῶν, ὃ δὲ κίχλη λίθου ἐκ τοῦ πυρὸς τοιοῦτος παρῶναι,
καὶ ὡς ἀλλοτὶ τινοῦτος ἀφαιρῶν πάντα, καὶ ἐν ἑαυτῷ τὸ φῶς περιέχει ac rursus, cur
cadauer, qđ cōbuſtū ſit in igne, reliquias deferat; ac lapis circularis, ex quo
36 ſtruem faciunt, & vbi alibi talis extiterit, omnia conſumit, & intra ſe in-
cluſa vertit omnia in cinerem Sin domi mortui eſſent qui vrebantur, ne-
que vlli eſſent captiui, qui iugularentur in pyram, res quæ catiores exti-
tiſſent viuīs vna comburebantur: quare Virg. Didonem facit inter cætera
Aenææ res relictas ſecum in pyram deferentem. Sin exequiæ fierent pro iis,
qui mortui fuiſſent abſentes, erigebantur illis tumuli pro aris, atque his vi-
num & ſanguinē victimarum ad radices tumuli offerrebant, animasq; voca-
bant ad bibendum ſanguinem, vt inquit Virg. lib. 3. Aeneid.

Ante urbem in luto ſalli Simoentis ad vndam

Libabat cineri Andromache: mantesque vocabat

Hectoreum ad tumulum.

40 Ornabantur autem aræ ſive tumuli, quæ pro abſentibus deſunctis erigeban-
tur cupreſſo, quæ arbor funebris putabatur; & vitris nigris aut cæruleis; mu-
lieresque ad eſſe his exequiis non ſolebant, niſi ſolutis capillis; cuiuſmodi
exequiæ illæ ſunt apud Virg. lib. 3.

Ergo inſtauramus Polydoro ſunus; & ingens

Aggeritur tumulo tellus: ſtant manibus aræ

Cæruleis meſſe vitris, atraque cupreſſo,

Et circum Iliades crinem de more ſolutæ.

Inſerimus

Mythologiæ.

aduocarent supra congestum tumulum ascendebant, atque inde ter animas
altissima voce vocabant ipsorum mortuorum, ut ait Euripides in Oreste;

μολίρατ' ἀφ' οὐρανόθεν ἰσχυροῖσιν ἔχοντα

καὶ τὰς ἐν ᾧ ἔσθ' οὐρανὸν χέουσι λίθοι τὰ δα.

Mulsumque sparge, lactis atque asperginem,

Tumuloque summo stans loquere talia.

Quod si vocatæ animæ ad has exequias non accederent, inter mortuos illi
non numerabantur; quare ita scripsit Verg. lib. 1. Aneid.

Spemque metumque inter dubis seu viuere credant,

Sive extrema pati: nec iam exaudire vocatos.

10

Ac de mortuorum exequiis satis, nunc de lustrationibus dicamus.

De lustrationibus. Cap. XIIII.

ET quoniam omnis antiquorum theologia ad homines ad probitatem, &
ad metum Deorum delucendos spectabat; ideo minime grata Diis
immortalibus illa sacrificia fore tradiderunt, quæ ab impuris homi-
nibus offerebantur: sed leges rite faciendorum sacrorum, omnem prius ini-
quitatem, omnemque crudelitatem deponere iubebant; cum illi, qui ali-
quo flagitio polluti ad aras accessissent, nullo pacto a Diis audiri, sed magis
etiam illorum iram in se contrahere, crederentur. Ea de causa non solum ho-
mines, sed animalia etiam, & loca, & vasa prius purgabantur, quam ad aram
admitterentur. fiebant autem lustrationes, siue expiationes, non simplici
modo: nam antequam ad sacrificia veniretur, lauabantur victimæ, ne ullam
proflus lortem haberent, atque loca a sacrificaturis sulphuris odore leuiter
perfundebantur; sicut testatur illud Iuuenalis;

20

cuperent lustrari si qua darentur

Sulphura cum tædis.

Sic etiam apud Homerum in lib. 16. Iliad. poculū expiatur atque purgatur
prius sulphure, quo vsuri sunt in sacrificiis, deinde aqua perennis fluminis la-
uitur, ut patet in his;

30

τὸ ποτὶ τὸν ἱερὸν καὶ τὸν ἱερὸν ποτὶ τὸν ποταμὸν

Πρῶτον. ἔπειτα δὲ τὸν ποταμὸν καὶ τὸν ποταμὸν

Νῆστον δὲ αὐτὸν χέουσι, ἀφ' οὗ αὐτὸν αὐτὸν αὐτὸν

Deprompsit theca; purgavit sulphure primum.

Post lauit puris lymphæ labentibus undis,

Inde manus lauit, tunc hausit munera Bacchi.

Addebantur oua etiam his lustrationibus, quæ vnâ cum sulphure vrebantur,
ut est apud Ouid. lib. 2. De arte.

40

Et veniat quæ lustrat anus leætumq; locumq;.

Præferat & tremula sulphur & oua manu.

In his lustrationibus parui porcelli vrebantur, quos nominarunt καὶ δὲ ποτὶ.
Postea vero quam loca sulphuris accensi fumo lustrauissent, mos erat salem
in aquam conijcere, & ramo vel lauri vel oliuæ vel alterius arboris, quæ es-
set illi Deo, cui sacra fiebant, consecrata in illam aquam demerso locum le-
uiter irrorare, quod fiebat iure lustrationum, ut significauit Theocr. in par-
uo Hercule;

καὶ τὸν ποτὶ τὸν ποταμὸν καὶ τὸν ποταμὸν

Πρῶτον,